

ZDA - DRUŽABNIK LATINSKE AMERIKE

ROCKEFELLERJEVO POROČILO

Ameriški predsednik Nixon je imel pretekli ponedeljek razgovor s svojim posebnim odposlanikom v latinsko Ameriko Rockefellerjem, pred tiskovno konferenco, na kateri je izročil časnikarjem poročilo, ki ga je Rockefeller pripravil o svojih ugotovitvah o položaju v latinsko-ameriških državah.

Rockefellerjevo poročilo v glavnem pravilno odseva razmere, ki danes vladajo na južnoameriškem kontinentu: tudi pravilno ugotavlja, da so se odnosi med ZDA in državami latinske Amerike v zadnjih letih močno spremenili — v škodo ZDA.

Rockefellerjevo poročilo nosi naslov: „Kakovost življenja v latinski Ameriki“ ter obsega 137 strani ugotovitev, ki jih je zbral, skupno s svojimi strokovnjaki, od 3000 južnoameriških političnih, gospodarskih in sindikalnih osebnosti. Poročilo razpravlja o sedanjem položaju na južnoameriški celini, o njenih možnostih in potrebah, ki jih bo treba reševati skupno.

Rockefeller med drugim ugotavlja, da so „ZDA dopustile, da so se posebni odnosi, ki so v zgodovini vladali med njo in latinsko Ameriko, močno poslabšali.“ Dodaja, da so ZDA pod pritiskom posebnih interesov, napačnih konceptov o mednarodni in finančni politiki ter vsled težav v zvezi z državnimi proračuni, dopustile, da se ostale države kontinenta sedaj sprašujejo, če se Washington sploh še zanima za usodo kontinenta. Dasi ima vsaka južnoameriška država svojo lastno „osebnost“, pa imajo vse vrste skupnih problemov: „Probleme prebivalstva in revščine, probleme urbanizacije in brezposelnosti, nepismenosti in drugih krivic, nasilja in nereda.“

Rockefeller nadalje ugotavlja, da se na južnoameriški celini gibljejo sile spremembe, med katerimi so npr. revolucija na torišču komunikacijskih sredstev, naraščanja prebivalstva, koncentracija prebivalstva okoli mestnih središč, Cerkev, obožene sile in podjetniki. „Čeprav mnogi še ne razumejo popolnoma, tudi obožene sile in Cerkev so danes med silami družbenih in političnih sprememb v južnoameriških republikah. To je njihova nova vloga.“

Nove Nasserjeve grožnje

Vojaška konferenca

Egipčanski diktator Nasser je imel pred kratkim silovit govor proti Izraelu ter je med drugim grozil, da bo „spremenil Bližnji Vzhod v morje krvi in obzorje žareče od ognja,“ s čemer da bo skupno z ostalimi arabskimi državami uničil Izrael.

Trdil je, da je Egipt poskušal izvajati sklepne resolucije ZN o ustalitvi položaja na Bližnjem Vzhodu, toda ne Egipt ne štiri veselice niso mogle najti rešitve temu problemu, vsled trdovratnega stališča, ki ga zavzema Izrael.

Nasser je nadalje obsodil tudi ZDA, da pomagajo Izraelu in „tako tej državi

Kajti do časa „konkistadorjev“ pred 400 leti pa vse doslej je bilo sodelovanje med oboženi silami, Cerkvijo in veleposetniki kar legendarično za ohranjanje „stabilnosti“ na južnoameriški celini. Še malo ljudi danes razume, kako te ustanove trgajo vezi s svojo preteklostjo. Z vso naglico napredujejo v prve vrste sil, ki se borijo za družbene, politične in gospodarske spremembe,“ ugotavlja Rockefeller.

Nixonov južnoameriški poslanec v svojem poročilu nadalje trdi, da „hitrost in jakost družbenih sprememb vodi latinskoameriško celino na križiščno točko njene zgodovine. Nastaja temeljno vprašanje, ali bodo vlade svobodnih ljudi zmoglye izvesti te spremembe, kakor jih zahtevajo moderne potrebe narodov in njihova bodočnost, ali bodo politične in družbene ustanove znale obdržati zaupanje ljudskih množic, ne samo mlade generacije, temveč tudi starejše.“

Med silami prevrata je na prvem mestu komunistična ideologija v različnih odtenkih ter morajo ZDA dati vsem latinskoameriškim državam na razpolago svoj vojaški arsenal za uspešno nastopanje proti gverili ali kateri koli vrsti terorizma na južnoameriški celini. Nobeni latinsko-ameriški državi, ki prosi ZDA za orožje za nastopanje proti komunistični nevarnosti, taka prošnja ne sme biti zavržena.

Rockefellerjevo poročilo izzven v pet najvažnejših predlogov: 1) ZDA se morajo spremeniti v družabnika z južnoameriški državami; 2) v trgovini morajo imeti južnoameriške države prednost pred ostalim svetom; 3) povečati se mora medameriška trgovina; 4) ustanovi naj se Medameriški varnostni svet s sedežem izven ZDA; 5) Ta svet naj bi zagotavljal ameriškim prebivalcem življenje, svobodo pred terorjem in nasiljem in omogočal doseganje visoke življenjske ravni.

Nixon je na tiskovni konferenci izjavil, da se bo ameriška vlada ravnala po Rockefellerjevih ugotovitvah in predlogih, le na predlog o oboževanju latinsko-ameriških držav Nixon ni pokazal takega navdušenja — v javnosti namreč —, kakor so pričakovali.

Solženicin izključen iz sov. pisateljske zveze

V Moskvi so izključili iz Zveze sovjetskih pisateljev danes največjega ruskega pisatelja Aleksandra Solženicina. Očitajo mu, da je zavzel negativno stališče do sovjetske literature in ni storil ničesar, da ne bi njegova dela objavili v tujini.

Solženicin je star 51 let ter je postal svetovno znan, ko je po Stalinovi smrti ter v času vladanja Hruščeva objavil v Sovjetski zvezi knjigo „En dan v življenju Ivana Denisoviča“. V knjigi opisuje tragično življenje v sovjetskih koncentracijskih taboriščih.

Ko je v Sovjetski zvezi spet zavel leden veter proti literatom, so se tudi za Solženicina začeli drugačni časi. Ker je pisal naprej in so njegova čela krožila v razmnoženinah po Sovjetski zvezi, je partija začela nastopati proti njemu ter je kot zunanji razlog za odločen napad nanj uporabila natisk na Zahodu njegovih novel „Rakov oddelek“ in „Prvi krog“. Natisk obeh novel je bil Solženicinu v ZSSR prepovedan.

pomagajo pri njeni napadalnosti. Ameriški militaristi se borijo proti Egiptu z orožjem in z letali, ki nosijo Davidovo zvezdo,“ je izjavljal Nasser. „ZSSR je prijatelj Egipta, ZDA pa se spreminjajo v našega sovražnika. Orožje Sovjetske zveze je v naših rokah. Orožje ZDA je v rokah Izraela.“

Končno je Nasser zagrozil, da Egipt in ostale arabske države nimajo druge izbire, kakor strniti se in uničiti Izrael. Temu bojevitemu govoru je sledila vojaška konferenca 13 arabskih držav, s katere pa niso poročali sklepov, ki so jih sprejeli.

Apollo 12 gre na Luno

Apolo 12, z astronauti Conradom, Gordonom in Beanom, je pripravljena za odlet proti Luni v petek, 14. t. m. dopoldne. Astronavti so pri najboljšem telesnem zdravju. Na Luni se bodo predvidoma zadržali 30 ur ter bosta dva astronauta v dveh večurnih presledkih hodila po Luni. Apolo 12 se bo spustil v Morju viharjev ter se bosta astronauta oddaljila od svoje kabine več sto metrov. Potovanje in hojo po Luni bodo spet prenašali preko satelita po vsem svetu, kakor se je to zgodilo ob priliki potovanja na Luno Apola 11, ko je astronaut Armstrong kot prvi človek stopil na ta naravni zemeljski satelit.

Quién a hierro mata...

La semana pasada la policía brasileña dió muerte tras un procedimiento al célebre Carlos Marighela, dirigente guerrillero del grupo subversivo MR 8. La actividad de este grupo es tristemente conocida. Cuenta en su haber numerosos secuestros (entre ellos el del embajador norteamericano) además asesinatos, sabotajes y asaltos a los bancos, de los cuales sustrajeron montos que alcanzan a los 750.000 dólares.

Con la muerte de Marighela, se cierra otra historia de la subversión, que en nombre de una supuesta reivindicación de los derechos humanos, pero con claros propósitos, de conquista al poder, pretende imponer en Latinoamérica una ideología extraña al sentir tradicional de nuestros pueblos. Que las actividades y sus consecuencias de Marighela llamen a la realidad a los que aún creen, que las guerrillas castristas son la encarnación del deseo popular, cuando en realidad pretenden la esclavización de las mentes y la supresión de las libertades humanas.

Kdor z mečem pokončuje...

Prejšnji teden je brazilski policiji uspelo zajeti in v boju ubiti vodjo gverilcev Karla Marighela, ki ima s svojo skupino na vesti veliko število ugrabitev (tudi ugrabitev severnoameriškega veleposlanika) poleg tega pa še umore, sabotaže in napade na banke.

Z Marighelovo smrtjo se končava nova vrsta prevratnosti, ki sicer lažno zahteva borbo za človečanske pravice, a hoče obenem na vsak način priti na oblast in vsiliti Južni Ameriki tujo ideologijo. Naj delovanje pa tudi konec gverilca Marighela spametuje tiste, ki še vedno verjamejo, da so Castrove gverile sad ljudske volje, ko pa v resnici hočejo le zaslužiti duhove in zatreti svobodo.

IZ TEDNA V TEDEMN

Razne „mirovne“ organizacije so spet organizirale demonstracije proti vojni v Vietnamu širom ZDA za konec tega tedna. Bela hiša ostaja v svojih načrtih glede Vietnama neomajna, zlasti ker je dobila oporo v množicah tkim „molčeče večine“, kakor se je začela imenovati večina ameriškega prebivalstva, ki zre na položaj v Vietnamu in drugje po svetu trezno, toda ne prireja izgredov. Ameriška vojska je pripravila nekaj svojih oddelkov širom države za nastop proti morebitnim „mirovnim“ nasilnežem.

Fullbright, znani ameriški senator in predsednik senatnega zunanjepolitičnega odbora, oster nasprotnik Nixonove vietnamske politike, ki vztrajno zahteva umik ZDA s področja, na katerih bi mogle priti v spopad z Moskvo, je zadnje dni dobil veliko število grozilnih pisem, v katerih ga ameriški državljani obtožujejo „izdajstva“ in zahtevajo njegov izgon iz države. Fulbright izjavlja, da so se vrnili v ZDA slabši časi, kakor pa so bili za časa senatorja McCarthyja, ki je bil pred nekaj leti eden silovitih zagovornikov odločnega nastopanja

proti komunistom v ZDA in kjer koli. Pavel VI. je pretekli teden izjavil, da „namišljeni reformatorji Cerkev nimajo pravice spreminjati stvari, kakor se jim zdi, ali nasprotovati učenju Cerkev.“ Papež je poudaril, da je Cerkev „kakor muzikalni koncert. Noben instrument, naj še tako lepo zveni v orkestru, ne sme igrati, kakor se mu zljubi.“

NATO je zavrnil predlog sil Varšavskega pakta, naj bi se obe organizaciji sestali v prvi polovici prihodnjega leta na tkim. Vseevropsko varnostno konferenco. Po mnenju strokovnjakov bi mogla taka konferenca biti kdaj pozneje, nikakor pa ne v času, ki ga predlagajo države Varšavskega pakta.

Nad 13.000 beguncev iz Češkoslovaške je od lanske sovjetske invazije dalje zaprosilo za politično zaščito v Avstriji. Češkoslovaški politični begunci še vedno prihajajo v Avstrijo, dasi je meja spet strogo zadržana. Avstrijsko sprejemno središče za češkoslovaške begunce je v vasi Trafiskirchen ob češki meji.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

GOSPODARSTVO NA PRVEM MESTU

Delj časa se je že pozornost argentinskega javnega mnenja vrtela okoli sindikatov in njihovih poskusov glede zedinjenja argentinskega delavskega gibanja. Ta pozornost se v preteklem tednu ni zmanjšala, a prikrili so jo važnejši dogodki iz področja gospodarskega življenja. Proti koncu tedna je bil namreč predstavljen predsedniku osnutek novega stanovanjskega zakona. Kdor vsaj malo pozna argentinke razmere ve, da se ta zadeva vleče že leta in leta, sedaj že nad dvajset let. V samem mestu Buenos Aires plačujejo najemniki starih stanovanj vsoto pod 200 pesov za stanovanja, ki bi sorazmerno lahko stala v višini 50.000 pesov. Nobena vlada doslej se tega problema ni upala lotiti. Prevelika je nevarnost bliskovitega pomanjkanja stanovanj, ki že tako predstavlja pereče vprašanje argentinskega življenja; poleg tega pa je treba računati, da so vse prejšnje vlade jemale v poštev nad dva milijona „glasov“, ki jih predstavljajo stranke v teh „zastoj“ stanovanjih.

Sedanja vlada je sklenila, da to vprašanje reši proti pritiskom z raznih strani. Najprej je razrešila trgovinske prostore, sedaj pa bo postopoma storila isto s stanovanji. V načrtu je postopno zvišanje najemnin, ki bodo v teku šestih let prišle na svojo realno višino, narkar bo nastopila tako imenovana „liberalizacija stanovanj“, ko bodo višine najemnin vseh stanovanj sklenjene po novih pogodbah. Verjetno bo takrat vlada ustanovila kako kontrolno ustano-

vo ali svet, da se prepreči izvenmerna rast stanovanjskih cen.

V ponedeljek 10. t. m. pa je vlada določila dan, ko bodo stopili v javnost (in v veljavo) novi „argentinski pesi“. Vrednost novega pesa, kakor je bilo že določeno, bo v razmerju 1:100 s sedanjo valuto. Datum določen za izdajo novih bankovcev je 1. januar 1970.

Isti dan (ponedeljek 10.) je državna zakladnica objavila ekonomsko stanje ob začetku novembra. Po desetih mesecih letošnjega leta, je deficit državne blagajne dosegel višino 35.118 milijonov. Če upoštevamo, da je državni proračun predvideval za vse leto 40.000 milijonski deficit, ugotovimo, da se gospodarsko stanje države razvija po že naprej določenih načrtih.

In sindikati?

S 1. novembrom bi moral pričeti svoje delo Narodni svet za plače in cene. O tem Svetu pa doslej še ni ne duha ne sluha. Krivda je v sindikalistih samih, ker se še vedno niso zedinili, kako naj vodijo delavske gibanje. Razne struje zavlačujejo proces edinosti ker pričakujejo večjih ugodnosti za lastne interese, seveda na rovašč delavskih interesov. Sedaj končno napovedujejo, da bo „komisija 25“ prevzela vodstvo tekom tega tedna. Potem bodo določili način delovanja in normalizacijo delavskih sindikatov, nato šele poslali svoje zastopnike v zgoraj omenjeni svet. Cene seveda med tem nimajo kontrole. Oziroma so pod kontrolo trgovcev. To pa je isto, kot bi poslali mačka po špeh...

Ali naj bo to dialog?

(Od našega dopisnika iz Gorice)

Cas, v katerem živimo, je poln lepih fraz in bučnih manifestacij, posevečnim „dialogu“ med marksisti in nemarksisti, ali v političnem oziru med pripadniki komunističnega sistema in partije ter predstavniki demokratičnih ideologij, v glavnem krščanskega svetovnega nazora. Dialog sam se je še posebej razvil v pokoncilski dobi — pri tem pa ima izraz „pokoncilski“ že sam neko svojo posebno barvo in partikularen pomen. Koliko so ga že izrabljali ali bolje zlorabljali eni in drugi! Morda ga je pa v zadnjih časih najbolj vidno poteptala brutalna sila sovjetskih tankov v Pragi...

Ustavimo se nekoliko ob „dialogu“ in njegovih možnostih v našem slovenskem prostoru. Veliko se dialogira doma, v zamejstvu, v zdomstvu. V Sloveniji sami smo lahko prisostvovali podobnim dialogom (ki so bili pa v bistvu monologi) celo med škofom in uradnim ideologom marksistične filozofije. V zamejstvu se v imenu „dialoga“ prirejajo srečanja, okrogle mize, sestanki i. pd. Samo na sebi je vse to zelo pozitivno, toda lahko je ostati samo pri akademskih disputacijah!

Za danes naj se ustavim samo ob robu dveh dogodkov zadnjega časa na Primorskem. V mislih imam najprej uradni obisk slovenske vladne delegacije v Trstu in Gorici in njen pomen za slovensko skupnost v Italiji. Delegacijo je vodil predsednik slovenskega Izvršnega sveta Stane Kavčič in je uradno pomenila nadaljevanje „dialoga“ med Slovenijo in Furlanijo-Julijsko Benečijo. Za nas Slovence pa tak „meddeželni“ dialog nima pomena, če bistveno ne prispeva tudi k reševanju narodnostnih problemov slovenske manjšine v Italiji. Pričakovali bi si zato, da bi se Ljubljana ob tej priliki uradno in odločno zavzela za reševanje vseh še odprtih vprašanj, v duhu „dialoga“ neglede na vse ideološke razlike med zamejskimi Slovenci. V uradnih komunikacijah in poročilih o srečanju se sicer poudarja želja slovenske vlade po reševanju zadev slovenske manjšine. Čudno pa je, da se malo potem pristojni slovenski uradni forumi v Ljubljani na moč zavzemajo za postavitve protosinhrona v Doberdolu, kar bi pomenilo za tamkajšnji slovenski življenjski narodnostno smrt in o čemer so slovenski demokratični predstavniki v Goriskem že večkrat odločno poudarili svoje negativno stališče. Poleg tega ni videti v uradnih predstavnikih slovenske vlade realne politične volje do uresničenja naših narodnostnih pravic, saj so pač vezani na meddržavno politiko dobrega sosedstva, ki gre največkrat kar mimo manjšinskih problemov. (O tem pričajo tudi nedavni razgovori Tito-Saragat.) Sami pa smo lahko v razgovoru slišali iz ust predsednika Izvršnega sveta Slovenije, da bodo naši problemi šli na pot rešitve počasi in postopno. Iz vsega povedanega je torej jasno razumljivo, da nas „dialog“ v sedanjih oblikah in konkretizacijah bolj ovira kot bi nam kaj koristil.

Po še en primer „dialoga“ v pravem ideološkem smislu. Pred kratkim so v Doberdolu uradno odkrili spomenik padlim iz osvobodilne vojne. Šlo je za to, da bi spomenik počastil vse žrtve zadnje vojne, padle za demokratične in narodne vrednote. V zadnjem trenutku na so organizatorji grobo obšli voljo občanov in postavili na spomenik simbol komunizma — rdečo zvezdo. Uradni govornik pa je izrazil željo, naj bi nam sijala rdeča zvezda v lepšo bodočnost... Mislim, da primer sam ne potrebuje komentarja. Lahko pa samo dokazuje, da v takih pogojih, v zagrinost najbolj temne hladne vojne ni mogoče izvajati pravega dialoga.

Smo za resen dialog. Le-ta pa mora spoštovati nedotakljive vrednote posameznika in družbe. Vsaka zloraba ali potvorba je zato samo obsojba vredna.

ŽENA IN NJEN SVET

Anica Kralj

Premišljevanje

Imamo občutek, da smo se prav v zadnjem času znašli sredi velike zmešnjave. Večsah nam je celo težko ločiti slabo in dobro.

Nekateri se tolažijo, češ, to je neizogibno in naravno v dobi takega naglega in velikopomenbnega napredka.

Res je, a tudi je res, da prav zaradi hitrega razvoja posebno v tehniki, večkrat pozabljamo na najvažnejše življenjske vrednote.

Utrdilo se je prepričanje, da mora današnji človek čimveč vedeti, čimveč zna. Bolje imeti dve službi kakor eno samo, če je mogoče z dvajsetim letom imeti dve ali tri diplome, je to občudovanja vredno.

Hitri podvig, kup denarja, hiša v najmodernejšem slogu, avto — zadnji model — to je uspeh, dokončni uspeh!

Žalostno je dejstvo, da največkrat uspeh tvarnih dobrin gre na račun duhovnih, večnih dobrin.

Hitro, kvantitativno znanje je največkrat informativno znanje, ki nima globine, ki ne more odgovoriti na najvažnejša življenjska vprašanja. Življenjski ritem, neprestana razpršitev mentalnih sil ob radiu, TV, revijah, dnevnih časopisih, uničujejo pravo inteligenco, ki je večasih lahko počasna, a gre globoko. Naglica dnevnega življenja nam ne dopusti misliti na duhovne dobrine in jih gojiti.

Otdot nemir, neurejeno notranje življenje, razbrzdani, razvajeni, neposlušni otroci. Zato se nas polasa občutek, da vse razpada.

Stara gospa je v družbi potožila: „Danes jemó kadarkoli in kjerkoli, malokrat je vsa družina pri mizi. Časa vedno primanjkuje. Smo bogatejši kot so bili naši predniki, a živimo kakor bi bili revnejši. Skoró ne poznamo družinskih svesnosti, ne poznamo sladkosti družinskega življenja, živimo v neprestanem nemiru.“ Gledala je v daljavo in vzdihovala: „Kje so velike družinske mize z dedekom in babico in mladimi kuštravimi glavami in bingljajočimi nožicami pod mizo?..“

Druga trdi: „Moj Bog, še zavedeli se nismo, pa je nastala ta velika sprememba. Težko, skoro nemogoče kontrolirati svoje otroke. Kje so, s kom in kod hodijo? Večasih cele dneve hodijo v tujem svetu, ki ga jaz nič ne poznam.“

Gospa Marica trpko pristavi: „Misliha sem, da so v domovih na varnem. a žal tudi v njih dobijo slabo družbo. Torej kaj?“ vpraša, „kako naj otroke vzgajamo? Kaj dovoliti, kaj prepovedati?“

Najprej sami sebe urediti, pomiriti in poglobiti. Gledati moramo resnici v oči, čeprav to boli.

Mladina hlasta po novostih, vse naj-

novejše občuduje, živi sedanjost in nič noče vedeti o preteklosti. Prepričana je tudi, da jim preteklost ne more nič dati. V preteklost pa spadajo tudi starši, posebno oče. Zato — proč z njimi! Pretresljivo pismo je pisal stariček sinu: „Jaz sem danes starec, a nekaj v meni je še vedno ostalo iz otroških let, še podoživljam v duhu svoja mlada leta. Vse še živi v meni. In tudi, dragi sin, ko me več ne bo, bo del mene ostal v tebi. In ti boš svojim otrokom dal poleg svojega še vedno nekaj mojega.“

Čudovite, modre besede! Sedanjost je polna preteklosti in že sega tudi v bodočnost. Z roko v roki, rod za rodom!

Vsaka novost ima svoje korenine v preteklosti. Čiste novosti ni! Dognano je, da prav pretirana s preteklostjo prinaša tesnobo in nemir vesti, zato tudi neodločnost v človeku.

Zločin bi bil če bi naši očetje in matere pokopali preteklost, in bi hoteli biti novi. Danes, ko iz daljave gledamo nazaj, tudi lahko ločimo, kaj je bilo dobro in kaj slabo. Izbirajmo kar je bilo žlahtno in posredujemo to svojim otrokom. Utrujmo v njih one vrednote, ki jih bodo v tem zmešanem svetu obvarovale hudega. Posebno je važno, da jim oči odpiramo pred zmotami, ki jih danes tisk tako nesramno širi. Tolmačimo jim v skupnem pogovoru težave, ki se pojavljajo tudi v Cerkvah; do teh pojasnil imajo otroci vso pravico.

Seveda najprej se moramo sami potruditi do jasnosti, kar ni vedno lahko, a le tako bomo svojim otrokom pomagali.

Krščanska vzgoja je prva dolžnost družine. Saj nihče izven ne more na otrokova čustva tako globoko vplivati. Štálno krščansko življenje se počasi gradi v navadam v družini. Iz izkušenj pa vemo, da so prav krščanske navade in skupna družinska molitev nešteto ljudi v svetu reševale zablod in padcev.

Jaz se z njimi ne strinjam

Izletniki v Slovenijo iz Avstralije vedo dosti povedati o veliki svobodi tam. Govorili so, kar so hoteli, pa jih nihče ni klical na odgovor. Eden teh izletnikov je vprašal komunistu, znanca iz mladih let: Ali slišiš in vidiš, kako ljudje zabavljajo čez komunizem? — Slišim in vidim, pa jaz se z njimi ne strinjam. — Ali veš, kako se norčujejo iz vaše tako imenovane demokracije? — Slišim in vem, pa jaz se z njimi ne strinjam. — Ali ti je znano, kako jih jezi vaše komunistično gospodarstvo? — Kaj ne bi vedel ampak jaz se z njimi ne strinjam. — Kaj pa ti sam pri sebi misliš, kaj ti pravi tvoja lastna glava? — O, moja glava im dosti svojih misli, ampak jaz se z njimi ne strinjam. („Misli“, Avstralija)

Nov pevski zbor v Bariločah

Ze pred leti je otroški pevski zbor bariloške šole Woodville s svojimi nastopi vzbujal pozornost. Ze takrat je bilo videti, kako je resno delo pod vodstvom Lučke Jerman rodilo presenetljive sadove. (Slovence iz Buenos Airesa je na tistih koncertih še posebej preseñečalo, ko je iz ust raznih Estebanov in Pablov pa Johnov in Rockyjev zadonela poleg angleških in španskih pesmi tudi kaka „Ježek ima polje“ ali pa „Mrzli veter tebe žene.“) Zborček je sodeloval tudi pri lanski Božični kantati v bariloški katedrali skupaj z mešanim zborom in orkestrom (buenosaireski dirigent Juan Schultis); s celovečernim koncertom se je predstavil tudi v Cipoletti in pa v Auli magni Univerze v Neuquenu, v dvoranah in po TV.

Pred slabim letom dni pa je bariloška občina preko svoje Comisión de cultura poverila ge. Jermanovi nalogo, da sestavi osrednji otroški zbor. Tako se bariloški Cramerati, o katere ponovni uspešni turneji po Evropi smo letos večkrat brali po časopisju, pridružuje tudi mešani pevski zbor in pa — otroški. Petinštirideset izbranih mladih gril se je zdaj pred tedni predstavilo v svojem prvem velikem koncertu in to pred nabito dvorano v Centro Cívico.

Návdrušeno ploskanje tako na prvem koncertu kakor njega ponovitvi je pričalo, kako občinstvo občuti kvaliteto petja. Program je obsegal skladbe raznih dob: vsakokrat na slogu dobe odgovarjajoča interpretacija je pokazala,

da imajo pevčki poleg dobrih glasilk tudi solidno glasbeno vzgojo. Do zadnjega kotička nabita dvorana, v kateri je bilo vsaj toliko „stare Evrope“ kakor „mlade Amerike“, je v prvem delu navdušeno nagradilo izvedbo klasičnih skladb (XV. do XIX. stoletja), zapetih tri in štiriglasno. Med osmimi bi omenili zlasti božično anonimnega avtorja „Pas si fort“, Isaacova „Immsbruck, ich muss dich lassen“, Dowländovo „Come again“ in pa za zbor prirejeno „Nino“ (Pergolesi-Resta?).

Drugi del je obsegal deset pesmi, predvsem španske in argentinske. Pri večini mlajšega poslušalstva sta najbolj vzgali „Pala, pala, pulpero“ in pa brazilski „Trenzinho“ (Villa-Lobos), dve tehnično zahtevni, a hvaležni skladbi, vendar je glasovno pa tudi duševno bogastvo otrok bolj bilo spoznati v španski „A los árboles altos“, še bolj v „Si la nieve resbala“ (biser!), pa tudi v Gilardiyeji Vidali in Dulancovi „La Estrella“. Večer, ki se je pričel z Loeilletovim Largom v C-molu za flavte in klavir in na katerem smo mogli slišati res mojrstrsko izvedeni Hookov „Rondó“ za flavte, je sestavljaval zaokroženo celoto.

Ubrano, glasovno uravnovešeno, starostni dobi in stopnji študija v vsem odgovarjajoče petje ter lep kakor tudi smotrno izbran repertoar kažeta, da ima bariloški otroški zbor, ki ga že danes lahko postavimo ob stran vsem buenosaireskim podobnim formacijam, kar smo

Spominska proslava 50-letnice univerze v Ljubljani

LJUBLJANA.— Rektor ljubljanske univerze dr. inž. Roman Modic je pred kratkim na tiskovni konferenci obvestil javnost, kako bo univerza proslavila petdesetletnico, odkar je začela z delom. Proslavljali torej ne bodo ustanovitve univerze, ampak začetek dela. Tako hočejo sedanjí oblastniki v Sloveniji obiti napore tedanje slovenske vlade in dr. Korošca za ustanovitev slovenske univerze.

Osrednja proslava bo od 9. do 11. decembra. V častnem odboru za proslavo je 56 javnih političnih in kulturnih delavcev. Na proslavo so povabili predstavnike vseh jugoslovanskih univerz in visokih šol, razen tega pa še zastopnike petdesetih inozemskih univerz. Ob osrednji univerzitetni proslavi bodo tudi posamezne fakultete pripravile svoje jubilejne slovesnosti.

Poganski jezik. Za koga je demokracija. Deficitna podjetja. V tolažbo starim partiznom. Stavk so krivi trmoglaví voditelji. Spisi, da se ježijo lasje.

O vseh teh in drugih vprašanih je govoril predsednik republike Tito v nedeljo, 26. oktobra, ki je bil na obisku v Zrenjaninu v Vojvodini. Ogledal si je najprej škrobarno kombinata „Servo Mahij“, ki na leto angažira po podatkih glavnega direktorja kombinata kmetijske proizvodno na 250.000 hektarjih za industrijsko predelavo in zaposluje 6.000 ljudi, med katerimi je 386 inženirjev, tehnikov, ekonomov itd. Glavni direktor je tudi povedal, da je povprečni zaslužek 880 dinarjev in da je imelo podjetje odn. kolektiv lani velike skrbi zaradi finančnega položaja v kombinatu.

Poleg slavnostnih sprejemov, pozdravov, napitnic itd. je bil na programu tudi Titov govor. V njem se je dotaknil najrazličnejših problemov in težav, ki jih ima režim. Iz Titovih besed si bodo bralci lahko izpopolnili sliko o težkih problemih, ki tarejo njegov režim.

Poganski jezik

Tito je najprej povedal, da je prepotoval vso Jugoslavijo in videl, kako so ljudje povsod lepo oblečeni in zadovoljni. Na te ugotovitve je dodal:

„Ob tej priložnosti bi želel povedati nekaj besedi tudi o neznatni skupini ljudi, v glavnem med dozdevnimi intelektualci, ki bi lahko videli, ko bi to hoteli in če bi prišli med ljudstvo, ali je zadovoljno ali ni z rezultati našega osvobodilnega boja in vsem tistim kar je doseženo. So tudi takšni primeri da si posamezniki dovolijo odkrito, pred vsemi našimi ljudmi žaliti in skrviniti s svojim poganskim jezikom žrtve naše vojne in nas skušajo sramotiti pred vsem svetom. Takšni ljudje, tovariši in tovarišice, s svojim obnašanjem nimajo prostora v naši skupnosti.“

Demokracija le za tiste, ki delajo za socializem

Glede demokracije v Jugoslaviji je Tito povedal, da je to socialistična demokracija in da velja le za tiste, ki podpirajo režim. Dejal je dobesedno: „V Jugoslaviji je visoka stopnja demokracije. To je socialistična demo-

„Drobci malega naroda smo (izseljenci), raztreseni po vsej zemeljski obli; nekaj nas je v večjih skupinah še več pa je majhnih, ki kar zginjajo v tujem svetu. Eno nas druží in veže: SLOVENCÍ SMO IN KRISTJANI. V teh dveh točkah smo eno, ali nas je mnogo skupaj, ali pa so le poedine družine in posamezniki. Bog nas je ustvaril Slovence in nas pri svetem krstu sprejel za svoje otroke in ude svoje Cerkve. To dvoje nam ostane. Ako bi kdo tudi skušal zatajiti svoj rod in odpasti od krščanske vere, ne more izbrisati znamenja krsta iz svoje duše in ne predrugačiti dejstva, da je rojen iz slovenske korenine.“

Škof dr. Gregorij Rožman, Zbornik Svobodne Slovenije 1960, str. 142

Ob tej priliki bodo pred uñiverzo odkrili kip prvga rektorja univerze profesorja Josipa Plemļa, delo kiparja Borisa Kalina. Pred fakulteto za elektrotehniko pa mislijo postaviti Zajčev kip Jurija Vege. Poštna uprava bo izdala spominsko znamko po načrtih Božidarja Jaka.

Univerza pripravlja bibliografijo doktorskih disertacij od leta 1920 do 1966,

ki jo je sestavil Jože Kokole. Izšel bo tudi univerzitetni zbornik, ki bo prinesel zgodovinski pregled visokega šolstva od začetkov do danes; avtorji so dr. Franc Zwitter, dr. Metod Mikuž in dr. Bogo Grafenauer. Pregled študentskih gibanj na univerzi in na visokih šolah v Ljubljani pa sestavljajo dr. Slavko Kremenshek, Ana Benedetič, Peter Vodopivec in Franci Pivec.

kracija, demokracija za tiste, ki imajo radi socializem in vedo kolikšno ceno je plačala naša družba, da bi dosegla tisto, kar imamo zdaj.“

Delavni ljudje naj predvsem sami rešujejo deficitna podjetja

V Jugoslaviji je veliko nerentabilnih podjetij, med katerimi je večina takozvanih političnih podjetij, ki so bila ustanovljena predvsem v propagandne namene partije. O nerentabilnih in deficitnih podjetjih je dejal Tito:

„Pred dnevi sem govoril o podjetjih, ki ne morejo obstajati v današnjih razmerah gospodarjenja. Zgrešeno bi bilo, če bi na to enostavno gledali in mislili, da je rešitev v tem, da jih zapremo. Najprej je treba storiti vse, da bodo tudi ta podjetja rentabilna, da se nekako usposobijo in postavijo na noge.“

Seveda je to predvsem odvisno od teh kolektivov. Presenečal me, ki slišim, da v nekaterih nerentabilnih podjetjih zvišujejo osebne dohodke, ki seveda niso zasluženi. Tako ni moč nadaljevati. Končno mora postati vsakemu jasno, da je treba dohodek zaslužiti. Vsekakor je napredek podjetja odvisen tudi od drugih okoliščin, recimo od trga, vendar najbolj od samih delovnih ljudi.“

Ustvarjati je še težje, kot je bilo rušiti staro

Znano je, da je med starimi partizanskimi borci revolucionarji in mladim rodom v domovini velik prepad in medsebojno nerazumevanje. Zato se je Tito dotaknil tega problema in v tolažbo starim revolucionarjem rekel:

„Nekaj besed bi rekel tudi o kadrih o novih, kakor tudi o tistih, ki so dali vse, kar so mogli in ki danes več ne morejo biti na operativnih funkcijah. Pred vojno in med revolucijo smo imeli na primer v partiji najbolj zveste ljudi, pripravljene boriti se s puško v roki. Njihova idejna razgledanost ni bila tako visoka, bili pa so odločeni boriti se. Ti kadri so vdano in z veliko požrtvovalnostjo uspešno opravili veliko revolucionarno nalogo. Zdjaj pa je čas ustvarjanja, to pa je še težje, kot je bilo rušiti staro. Prihajajo in rastejo novi kadri, med njimi tudi otroci revolucionarjev. Pri nas ne gre za nobeno zamenjavo generacije, temveč za zamenjavo s tistimi, ki so sposobnejši in vedo več. Treba pa je priznati zasluęe tistim, ki so v najhujšem času, to je v osvobodilni vojni, dajali vse od sebe, da bi dosegli tisto, kar danes imamo. Na mlade je treba prenašati duh starejših revolucionarjev.“

Stavk so krivi trmoglaví voditelji

Prekinitve dela, katere v drugih državah imenujejo stavke, so v Jugoslaviji že tako pogoste, da Tito ni mo-

gel mimo tega problema. Takole je poiskal krivca za prekinitve dela:

„Povedati želim nekaj o tako imenovanih stavkah v naši državi, vendar se tako pri nas sploh ne morejo imenovati, ker jih ni mogoče primerjati s stavkami v kapitalističnem sistemu, kjer se delavci borijo za višje mezdé in boljše življenjske razmere. Pri naš delavci sami upravljajo, in ko pride do prekinitve dela, je to izraz določenega nezadovoljstva, največkrat dela kolektiva. Njim se iz solidarnosti pridružijo večasih tudi drugi. Do takšnega nezadovoljstva pride največkrat zaradi nepravilnega odnosa posameznih voñilnih ljudi v podjetjih. Kljub vsemu se te prekinitve dela neprijetna stvar. Zakaj se pojavljajo? Vsekakor ne pride do nezadovoljstva čez noć. Ponavadi gre za trmoglavost nekaterih voditeljev. In ko pride do prekinitve dela, se problemi hitro rešijo. Zato sklepajo, da je treba stavkati. Potemtakem morajo tisti, ki nočejo videti tega, kar je upravičeno, marveč trmoglav vztrajajo pri svojem, prevzeti posledice. Razen tega pa je treba delavcem tudi pojasnjevati vse stvari in jih prepričati, da gre vsaka prekinitve dela v škodo kolektiva, v škodo njim samim. Skratka: prekinitve dela so v našem socialističnem sistemu samoupravljanja absurd. Pravočasno je treba sprediveti vse, kar lahko povzroči revolt, in to energično odstranjevati.“

Pljuvajo na pridobitve naše revolucije

V zadnjem delu govora se je Tito dotaknil raznih ostrih kritik in kritikov, kakor tudi tiska. Takole je dejal:

„Razen problemov, o katerih smo tu govorili, se srečujemo danes tudi z raznimi, nam tujiimi prepričanji, ki se žal pojavljajo tu in tam. Te dni ste slišali o gladališkem delu „Ko so cvetele buče“, v katerem avtor blati naš družbeni sistem. Kaže, da se v njegovi glavi nekaj mota in da na vsak način hoće dokazati, da naša družba ni dobra. In kdo to pravi? To piše tisti, ki je bil na Golem otoku. Takih, ki tako mislijo in govorijo, je žaló malo: Toda do tega se hitro dokoplje tuja propaganda, ki poudarja, da se o čem takem ne bi moglo pisati v sistemu, kakršen je jugoslovanski, če ne bi bilo res.“

Torej, tovarišice in tovariši, nekaj posameznikov je, ki pljuvajo na pridobitve naše revolucije in na žrtve, ki so padle v boju, in ki niso prvič pokazali, da ne ljubijo te države. Ne ljubijo naše družbe, ne ljubijo socializma in mu ne pripadajo v svojem bistvu. Špet se pojavljajo tisti, ki so v času informbiroja pokazali: kdo so in kaj so.

Ne bomo se zatekali k administrativnim ukrepom, ne mislim namreč, da je treba zdaj tega človeka zapreti, toda dolžnost komunistov je, da onemogočijo vse tiste, ki se ukvarjajo s takimi stvarmi. Glas naše javnosti mora biti močan in odločen, ko gre za take pojave.

Naš tisk je dober. Imamo mnogo odličnih novinarjev, toda v nekaterih časopisih so tudi spisi, zaradi katerih se človeku ježijo lasje. Kaj, na primer, objavlja „Jež“, kaj vse je v tem časopisku? To so protisocialistični in protidružbeni motivi, prepleteni s pornografijo. Sprašujem se, kdo ga financira. In takih časopisov imamo še.

Pogosto se dogaja, da tudi v naših uglednih listih izhajajo članki, ki so s svojo vsebino skregani z našimi družbenimi gibanji in prizadevanji našega ljudstva... Treba je le, da se Zveza komunistov še močneje zavzema, da se vztrajno dela, da je budna.“

Novice iz Slovenije

MARIBOR — Po desetih letih višje ekonomske komercialne šole za to šolo spremenili v visoko ekonomsko šolo. Prvi dekan nove visoke šole je postal dr. Danilo Požar. Slovenski so se udeležili tudi rektor ljubljanske univerze, dr. inž. Roman Modic, prodekan ekonomske fakultete dr. Ivan Turk in zastopniki ekonomskih fakultet iz Zagreba in Berlina.

KRANJ. — V galeriji Prešernove hiše so odprli razstavo, posvečeno Simonu Jenku ob stoletnici njegove smrti. Razstavo je pripravila Kranjska knjižnica ob sodelovanju s Slovensko knjižnico v Ljubljani in Prešernovim spominskim muzejem. Prikazane so tudi dosedanje upodobitve pesnika Simona Jenka, izmed katerih so nekatere javnosti še povsem neznanе.

KRSKO. — V mali krški baročni galeriji je sredi tega meseca razstavljal znani slovenski slikar Maksim Gaspari. Razstavljenih je bilo 26 del ter nekaj ilustracij (Deseti brat, Luček in njegov škorec, Zaklad na Kučarju in Rokovnjaci). Gasparjeva razstava je kljub majhnemu številu izbranih del retrospektivna ter predstavlja umetnika z zornega kota Gaspari — slovenska folklor.

LJUBLJANA. — S problemi izobraževanja sta se bavila dva odbora slovenskega parlamenta in sta ugotovila, da je treba „splošno razširjeno mnenje, da ima Slovenija v državi najbolj razvito izobrazbo svojega prebivalstva, popraviti.“ To je veljalo le za prva leta po vojni sedaj pa so za razmere precej spremenile, primerjavo z drugimi republikami postaja za Slovenijo vedno bolj neugodna, za čim višjo stopnjo izobrazbe gre. Vsekakor so te ugotovitve težka obsodba sedanje komunistične oblasti in njene šolske politike. Odbora za vzgojo in izobraževanje in za znanstveno raziskovalno delo sta predlagala naj bi se problema šolstva lotili z učinkovitejšo skrbjo za učni uspeh in materialni položaj učencev ter za posodabljanje vzgoje in izobraževanja.

IDRIJA. — Idrijski rudnik živega srebra proizvađa 6% svetovne produkcije, zaposluje 1200 nameščencev, od katerih jih 800 dela v jami. Ugotovili so, da postaja ruda čedalje slabša. Prav za-

Počitnice v Kordobskih gorah. Kdor si želi oddiha in utrditi zdravje v suhem gorskem zraku, naj takoj (certificado) sporoči na naslov: Hanželič Rudolf, San Esteban, Sierras de Córdoba, točno dan prihoda in vrnitve in za koliko dni bi se ta datum v slučaju potrebe lahko premaknil. Voznih listov ne kupiti pred odgovorom, da je še prostor. Kolonija bo odprta samo za Slovence, družine in počitnice v času od 12. januarja do konca februarja. Nadrobna dojasnila po dobroti daje Dušnopartirska pisarna.

Dan slovenske zastave in obisk g. župnika Zaletela v Mendosi

Z veliko vrnemo so se letos pripravljali naši otroci šolskega tečaja sv. Cirila in Metoda na proslavo dneva slovenske zastave. In je bila tudi njihova gorečnost kronana z lepim uspehom.

Prireditvi smo pripravili za zadnjo nedeljo v oktobru (26. X.). Združena je pa bila tudi z obiskom g. župnika Vinča Zaletela s Koroške, ki je prinesel s seboj v slikah vse razkošno bogastvo naravnih lepot in kulturnega življenja naših bratov onkraj Karavank. Tako je njegovo sodelovanje z dvema predavanjima o Koroški prav lepo dopolnjevalo naš narodni praznik in dan slovenske zastave.

V soboto zvečer — kar naravnost z aviona je g. žup. prihitel v naš Dom in razpostavil svoje aparate. Nato nam je s svojo gravirano besedo in prekrasni, presenetljivo lepimi in obilnimi slikami v naravnih barvah pričaral vso lepoto te naše zibelke slovenstva. In še ob melodijah domačih popevk, ki so jih peli na traku koroški rojaki sami, je pred nami zaživel pristno, slikovito in mehkočuteče življenje slovenske Koroške.

V nedeljo smo se dopoldne ob 10 zbrali k skupni slovenski maši. Pomen sv. daritve sta nam za ta dan naznanjali ob oltarju argentinska in slovenske zastave. Sv. mašo je z globokimi misli in v pridigi ob prazniku Kristusa Kralja daroval g. Zaletel. Podčrtal je posebno potrebo naše avtentične povezanosti s Kristusom Kraljem v presveti Euharistiji.

radi tega so morali od leta 1960 pa do lani zvišati količino nakopane rude od 158.000 na 285.000 ton. V prihodnjih letih bodo morali še nakopati letno okrog 340.000 ton, če bodo hoteli pridobiti okoli 500 ton čiste kovine, kakor je sedaj povprečna letna produkcija. Števila zaposlenih pa ne bo mogoče zvišati v istem merilu, kakor količine nakopane rude; zato pa bo treba odšteti veliko denarja za raziskave, novo rudniško mehanizacijo in za izboljšanje transporta.

LJUBLJANA. — V prvih osmih mesecih letošnjega leta je Jugoslavija uvozila za 17.677 milijonov dinarjev blaga, izvozila pa za 11.473 milijonov. V primeru z lanskim istim obdobjem se je uvoz povečal za 22 odstotkov izvoz pa za 16,1. V Sloveniji je bil rekorden izvoz v juliju, ko je dosegel vrednost 324 milijonov dinarjev, v osmih mesecih znaša 2.175 milijonov dinarjev, kar je za 221,6 odstotkov več kot lani.

KRANJ. — Planinska zveza Slovenije in Fotoklub Kranj sta za 70-letnico Planinske organizacije v Kranju priredila razstavo planinskih fotografij.

UMRLI SO. Ljubljana: dr. Tomaž Kolenc, salezijanski duhovnik, Alojz Strašek, žel. v pok., Martin Krpan, obrtnik, Ivanka Praprotnik (84), Kristo Pogačnik, šef skladišča v pok., Olga Čuček, roj. Batista, Ivan Sešek, upok., Rudi Kranjc, elektrotehnik, Angela Bergant; Tončka Brajer, roj. Božič, Brod pri Novem mestu, Drago Cibic, učitelj v pok., Maribor, Terezija Toni, roj. Strnad (90), Kamnik, Vencelj Malavašič, dimnik, mojster v pok., (93) Vrhnika, Jurij Logar, Logarska dolina, Mihael Vojska, kovaški mojster, Rodica, Franc Rigler, ravnatelj zemljiške knjige v pok. Velika Poljana, Jožef Batistič, Vrtojba, Ciril Blejc, pekar, Lescé, Anton Počivalšek, žel. v pok., Loka pri Zid. mostu.

SLOVENCIV ARGENTINI

BUENOS AIRES

Osebnе novice

Poročili so se: V cerkvi sv. Juda Tadeja v Lanús Oeste sta se v četrtek, 30. oktobra, ob 19. s sv. mašo poročila gđc. prof. Elizabeta Mele in g. Andrej Žužek, geol. Poročni obred je opravil p. Alojzij Kukovica. Za priči sta bila ga. Ivanka Žužek in g. Ivan Mele. — V cerkvi Marijinega Vnebovzetja v San Andrésu sta se 8. novembra poročila gđc. Marjeta Smersu in g. Marijan Boltežar. Za priče so bili g. Rudolf in ga. Jospina Smersu ter g. Ivan in ga. Albina Boltežar. Poročno sv. mašo je daroval in poročne obrede opravil ženinov stric g. Matija Borštnar. Pri sv. maši je pel Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom g. Slavka

Maša zadušnica za pokojnega urednika Svobodne Slovenije Jožkota Krolja bo v soboto, 15. nov. ob 19.30 v Slovenski kapeli, Ramón Falcón 4158.

Popoldne smo se pa zbrali k praznični prireditvi v domu. V prvem delu so nastopili naši šolski in še manjši otroci. Ob razmišljanjih o pomenu dneva in ob primernih glasbenih odlomkih (Mi bandera; Naprej zastava slave...) so na vprašanja prof. B. Bajuka ubrano v zboru odgovarjali o argentinski zastavi, ki vihra nad mogočno Aconcagua, in prešli na našo slovensko zastavo, pa na dedka in babico, na očka in mamico, ki sta prišla iz Slovenije, izpod Triglava. Izpovedovali so svoje slovenstvo v priscnih deklaracijah in recitacijah ter svojo izpovedjo zaključili s pesmijo „Ej zato je v Sloveniji lepo“.

Toplo in navdušeno pozdravljen je stopil nato na oder g. župnik Zaletel.

Sam deležen našega skupnega zdomstva, pa je po tolikih letih pastirovanja v Slovenskem Korontanu že ves Korošec, je s prepričevalno doživestostjo spregovoril o zastavi, ki more biti simbol našega resničnega narodnostnega čuta in ponosa v narodni zavednosti. Posvetil je svoje misli prazniku slovenske zastave in dnevu spomina našega narodnega osvobođenja in to še posebej v letu, ko slavimo 50-letnico najvišjega simbola naše narodne kulturnosti — naše slovenske univerze.

Za govorom je sledil še kratak nastop pevskega zbora z domorodnimi in ljudskimi pesmimi. Posamezne pesmi je tolmačil zborovodja prof. B. Bajuk. Zbor je zapel za uvod Premrlovo Zdravico (Prešeren) in v zahvalo Vsemogočnemu

ZBORNIK SVOBODNE SLOVENIJE 1969

Je dotiskan

Obsega 352 strani in dve prilogi, umetniško in planinsko. Skupno obsega 372 strani. Zaradi večjega obsega, kot je bil predviden, je prednaročilna cena 1700 pesov vključno do 17. novembra. Pozneje bo cena 2000 pesov.

Zbornik bo na razpolago koncem prihodnjega tedna, ko bo končala z delom knjigoveznica.

Proslava v Adroguaju

Ze nekaj časa sem je bilo čuti, da se dijaki Škofovega zavoda v Adroguaju in pevke Dekliškega zbora s Pristave vadijo za prireditev v Škofovem zavodu, ki bi skoro sovpadala z deseto obletnico smrti ustanovitelja in dobrotnika zavoda v Adroguaju — škofa dr. Gregorija Rožmana. Zato je bil letošnji Zavodski dan posvečen spominu tega velikega moža.

Prihajajoče je v nedeljskem jutru, 9. novembra sprejel praznično okrašen zavodski vrt. Živahno gibanje gojencev je s svojimi zadnjimi drobnimi opravili dajalo sliki svojo svežost in prvi vtis zavodskega življenja.

Ob 11 dopoldne je pozdravil vse udeležence v imenu vodstva zavoda in dijakov nekdanji gojenec Marjan Zorko. Na ožarjenem oltarju se je začela sv. maša. Koncelebrirali so jo z direktorjem A. Oreharjem župnik G. Mali in zavodski duhovniki. V svoji pridigi je direktor Orehar v mislih ob 10 obletnici škofove smrti spomnil navzoče tudi na malo znano 20. obletnico ustanovitve tega zavoda, ki je vzgojil že toliko naših fantov.

Čas popoldanskega odmora je hitro potekel ob skrbi postrežbi. Kuharice so z „asadovcema“ pripravile vse potrebno za utesitev lakote. Deklata in fantje so poskrbeli, da so bile želje gostov čim hitreje izpolnjene.

Spominski govornik ob popoldanski proslavi 10. obletnice smrti škofa Rožmana je bil župnik Gregor Mali. „Pri-

šli smo na ta sveti kraj“, je dejal, „kjer stoji Zavod, ki ga je nepozabni rajni škof Rožman izbral za svoj dom, za svojo last. Želel je umreti tu, a božja Previdnost je odločila drugače. Prišli smo, da se mu ob 10 obletnici zahvalimo za zgled, ki nam ga je dajal z vsem svojim življenjem; za odločnost in zvestobo, za njegovo dušno in telesno trpljenje, za žrtve in za njegovo veliko ljubezen do naroda in do nas beguncev in izseljencev“. Nato je v kratkih besedah opisal njegovo življenjsko pot in nanizal tudi nekaj osebnih vtisov o njem, iz časa, ko je bil škof Rožman prefekt v Marijanišču, govornik pa gojenec. Svoj govor je župnik Mali zaključil z besedami: „Škof Rožman je bil velik v samovzgoji, velik v vzgoji mladine, velik v zvestobi, toda največji in ljubezni. Zgled nam je dal. Posnemajmo ga!“

Vsi zavodski nastopi so bili vedno kvalitetni in dobro pripravljeni. Tudi letošnji ni bil izjema. Režiser Marjan Willenpart je zbral in sestavil besedilo o temi „Škof Rožman in domovinska ljubezen“, ga povezal s pesmimi in postavil na oder. Primerno izbrano besedilo, jasna beseda nastopajočega zbora gojencev in treh solistov Gregorja Batagelja, Jožeta Oblaka in Poldevta Malalafa je živo prikazala ljubezen škofa Rožmana do njegove ožje domovine Koroške, pa tudi do vse Slovenije in do vseh Slovencev. Dekliški zbor je pod večjo roko ge. Marije

Vsak teden ena

MALA NOČNA GLASBA

Jože Udovič

Prihajala je v obleki, spleteni iz drobnih ptičjih glasov, v glasu ji je drhtela drobna vetrnica, šla je mimo gorečega grma, njen korak je odmeval v dolini meseca. Ko se je bližala, in spremenila me je v otroka, in vrtnarja, v popotnika, v čevlji iz steklenega vetra.

In prižgala je sveče njene oči so bile temni žafran z zlatim prahom in njeno srce bežeča lastovica.

Zvezde, črički neba, so pele na travniku noči.

Geržiničeve vmes zapel Gor čez izaro; Tam, kjer teče bistra Zila, Oj hišica očetova; Dolinice, hribovi vi in Slana je padla. Fantovski zavodski zbor, ki ga učil rektor dr. Franc Gnidovec, pa pesmi Slovenski smo fantje; Rož, Podjuna, Zila in ob koncu še Pesem hebrejskih sužnjev. Da je dekliski zbor užitek poslušati, je že mnogim znano; prijetno pa so presenetili zavodski fantiči s svojimi čistimi glasovi.

Pod vtisom lepe prireditve so se gostje še dolgo zadržali v prijateljskih pogovorih o zavodskem življenju in delovanju, medtem ko se je mladina razživela na prenovljenem športnem igrišču; kuhinja pa se je trudila s pomočjo staršev in prijateljev, da dopolni razpoloženje z izbrano postrežbo.

Počasi so se začeli gostje razhajati. Zavod z dijaki je spet ostal sam, v varstvu ustanovitelja in dobrotnika škofa Rožmana, ki nas očetovsko opominja: „Ostanite verni in zavedni Slovenci.“

SAN MARTIN

Roditeljski sestanek. V soboto, 8. novembra je krajevni šolski odbor slovenske šole škofa dr. Gregorija Rožmana povabil starše na sestanek, ki ga je vodil predsednik g. Vladimir Voršič. Na sestanku je predaval gospa Anica Kraljeva o vzgoji otrok v različnih starostnih dobih. Izredno zanimivemu predavanju je sledila živahna debata. Obisk je bil prav dober.

Občni zbor Slovenskega doma v San Martinu je bil v nedeljo, 9. novembra. Vodil ga je predsednik Ivan Dimnik, ki je v uvodu pozdravil slov. dušnega pastirja v San Martinu g. Jurija Rodeta in botra doma g. Adolfa Jesiha. Odborniki so podali podrobna poročila o delu odbora v zadnji poslovni dobi. Na predlog člana nadzorstva Janeza Šušteršiča je bila izglasovana odobru razrešnica. Za

Glasbena prireditev v Berazategui

Ob navzočnosti župana mestne občine ter ostalih predstavnikov kulturnih ustanov je Berazategui doživel dne 9. nov. svojo največjo glasbeno prireditev. Za proslavo 9. obletnice mesta in občine, 20-letnice obstoja fare Svete družine in 10-letnico delovanja zbora Haendla, je ravnateljstvo za kulturo tuk. občine priredilo za zaključek slavnosti mogočen simfonični pevski koncert.

V prvem delu je nastopil simfonični orkester buenosaireske občine pod vodstvom svojega dirigenta M. D. Šijanca. Orkester, ki ga sestavlja 90 poklicnih godbenikov, je zaigral uverturo Menellsohnovega oratorija „Paulus“. Po odmoru se mu je pridružil združeni mešani pevski zbor — sestavljen iz zborov. Gallus, Haendel in Danok Bat. Nad sedemdesetčlanski zbor je podal Mozartovo latinsko mašo K. V. 337 za solista, kvartet ter zbor in Hcendelovo Alelujo iz oratorija Mesias ob spremljavi orkestra in pod taktirko dirigenta D. M. Šijanca.

Sopranski solistični del Mozartove maše je odpeela s potrebnim občutkom in precizno intoniranostjo gospa Marta Serrano. Glasovni kvartet pa so sestavljali: Marta Serrano, Evelyn Iaccattuni, Oscar Ruiz in Juan Carlos del Río.

Koncert je zajel poslušalstvo z močjo in izrazitostjo. Zadovoljil je tudi tiste, ki jim ugaja moč in ritmika električnih kitar. Vedno modernna, pa nikoli do kraja izčrpana Mozartova glasbena živahnost, zadovolji tudi današnja razvarena ušesa, navajena na dnevni in umetni ropot.

Orkester 90 godbenikov — sestavljen po večini iz pihalnih in trobilnih glasbil, je podal koncert z vso natančnostjo in izrazitostjo. V nekaterih delih

volitev novega odbora je bila vložena samo ena lista, ki jo je pripravil sedanji odbor. Novi odbor Slovenskega doma v San Martinu, ki se uradno imenuje „Asociación Rincón de mi Patria“, sestavljajo: predsednik: Zorko Franc, podpredsednika: Remic Franc in Stražišcar Anton, tajnik Smersu Rudolf, namestnik: Šušteršič Janez, blagajničarka gđc. Hartman Saša, namestnik: žagar Anton, gospodar: Skale Jože, namestnik: Dimnik Janko, kulturni referent: Oberžan Stanko, odbornik: Jesenovec Marjan. Namestniki pa so: Truden Slavko, Rupnik Slavko, Jerman Ivan in Ribnikar Rudolf. Nadzorni odbor sestavljajo: Fajfar Franc, Dimnik Ivan, Lobnik Franc in Zupančič Stanislav. G. Zorko se je nato v imenu novega odbora zahvalil za zaupanje in prosil članstvo, ki se je v lepem številu udeležilo občnega zbora, da podpre delo odbora za dosego ciljev, ki jih dom zasleduje.

Ob koncu je škodilo celoti. Krivda temu je bila pomanjkanje skupnih vaj.

Navdušenje poslušalstva se je med koncertom stopnjevalo in doseglo višek pri Haendlovi Aleluji, ki je navzoče privedlo v velikonočno razpoloženje. Ob koncu je bilo čuti kakor prebujenje iz zamaknjenosti v neprijetno realnost.

Slednja skladba — spremljana z orkestrom, je bila podana tako dovršeno, da je bila na prošnjo hvaležne publike ponovno zapeta.

V priznanje velikega uspeha je direktor kulturnega oddseka berazateške občine izročil dirigentu Šijancu dragocen spomin.

Ta pevski nastop bi lahko smatrali kar za slovenski. Slovenska berazateška skupnost je pričela z organizacijo. Nad polovico pevcev je bilo slovenskega porekla. Dirigent, ki je v svoji stroki mednarodno poznan, je tudi Slovenec.

Lahko bi izbrabili priliko za kak vseslovenski nastop — spremljan s tem orkestrom, čigar dirigent je D. M. Šijanec. Poleg svoje tehnične usposobljenosti ima g. dirigent še to dobro lastnost, da se zna žrtvovati in da je zelo takten do pevcev.

Po številu sicer zelo majhna skupnost v Berazategui ima na kulturno pevskem polju velik vpliv na svojo okolico. Ne pozabite te skupnice in jo obiščite vsaj enkrat na leto ter ji dajte s tem priznanja: starejšim, da je še vredno delati za slovenstvo, mlajšim, pa da bo vaš obisk vlil navdušenja in ponosa do svojega slovenskega porekla.

Komurkoli mar je še slovenstvo, v nedeljo, 16. novembra, ne bo pozabil na „najmanjšega izmed svojih bratov“!

Job

BELGIJA

Zadnjo nedeljo v septembru je društvo „Slomšek“ iz Eisdena in okolice priredilo 9. slovenski dan. Pri sv. maši, ki jo je daroval g. Anton Ilc iz Bruslja je pel mešani zbor „Zvon“ iz Holandije. Kulturni program v dvorani je začela mladina z zborna deklaracija „Pozdrav slovenski zastavi“, ki jo je napisal Jeremija Kalin. Z narodno in umetno pesmijo so nastopili najprej najmlajši, nato pa „Zvon“ iz Holandije, „Jadran“ iz Charleroja in ukrajinski mešani zbor. Veselo je zazajala slovenska folklorna plesna skupina iz Holandije. Društvo „Slomšek“ pa je prikazalo kratko veseloigro „Kje je meja?“ Vsi nastopajoči so lepo opravili svojo nalogo in občinstvo je bilo izredno zadovoljno.

GORNJA AVSTRIJA

V Lincu in okolici je čez 60 slovenskih otrok, ki so v septembru spet morali v šolo. Vmes je več takih, ki so šole začeli s šolo.

NIZOZEMSKA

V soboto, 8. novembra, je bila v Heerlenu „Vseslovenska prireditve“ in sicer v frančiškanski dvorani na Sittardweg. (Na sporedu je bila narodna pesem mešanega zbora „Zvon“, ki letos slavi 40-letnico delovanja. Pa tudi narodni ples slovenske plesne folklorne skupine in druge prijetne točke.

NOVI TORONTO, KANDA

V slovensko šolo župnije Brezmadežne se je za leto 1969-70 vpisalo 165 otrok; razdeljeni so v sedem razredov; prvi razred je pa tako številni, da je razdeljen kar v 3 oddelke. Ravnatelj šole je g. Franc Cerar. V šoli poučujeta dva učitelja, obe Marijini sestri in še 5 učiteljic, župnik in kaplan pa poučujeta verouk. Morda v nobeno drugo ustanovo v župniji ni vložnega toliko truda, časa in denarja kakor v slovensko šolo, uspehi pa kljub temu

PO ŠPORTNEM SVETU

Mladinsko državno ekipno lahkoatletsko prvenstvo je prineslo pričakovano zmago ekipama iz Slovenije. Med mladinci je zmagala ekipa Kladivarja iz Celja, ki je izrgala naslov Olimpiji, pri mladinkah tudi ni uspelo atletinjam Kladivarja ohraniti prvega mesta, ki ga je osvojila ekipa ŽAK Maribor; Kladivarke so se morale zadovoljiti le s tretjim mestom, za ekipo iz Sente.

Slomškov dom

vabi vse člane in članice na enajsti

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 23. novembra, po sv. maši v dvorani doma.

Dnevni red: 1. Poročila odbornikov in nadzornega odbora. 2. volitve odbora. 3. Predlogi in slučajnosti.

Po obč. zboru skupno kosilo. Prijave pri odbornikih. Prosimo točne udeležbe.

niso taki, kot bi želeli; okolje otrok je čisto angleško; najhujše pa je, ker nekateri celo doma le angleško govore. Slovenski šoli je priključen mladinski pevski zbor, ki ga že več let vodi g. Blaž Potočnik, in Mladinski klub. Ta ima sicer svoj odbor, kateremu letos predseduje gdč. Vanda Koščak, vendar je pod pokroviteljstvom slovenske šole.

OBVESTILA

Sobota, 15. novembra 1969:

XI. kulturni večer SKA ob 8 v gornji dvorani Slovenske hiše s predavanjem dr. Srečka Barage o „Razmejitvena in politična razmerja med Slovenci in Italijani po prvi in drugi svetovni vojni“. Seja profesorskega zbora srednješolskega tečaja ob 17 v Slov. hiši. Izlet slovenskih osnovnih šol v Ciudad de los niños. Zbiranje v šolskih prostorih ob 7.30.

Nedelja, 16. novembra 1969:

V Slovenski vasi 10. obletnica blagoslovitve cerkve Marije Kraljice.

Obletnica blagoslovitve Slovenskega doma v Berazategui. Začetek ob 11 s sv. mašo.

Ženski odsek Našega doma v San Justu vabi vse žene in dekleta na predavanje, ki ga bo imel g. dr. Alojzij Berce takoj po sv. maši v domu.

V Carapachayu ob 11.30 sv. maša za rajnega škofa dr. Gregorija Rožmana. Po maši kosilo.

SDO in SFZ v San Martinu imata skupni izlet. Zbirališče ob 7.45 pred domom v San Martinu.

Četrtek, 20. novembra 1969:

V Slovenskem domu v San Martinu bo na sestanku Lige Žena-Mati ob 18 prikazala ga. Eckerjeva božično okrasitev doma in praznične obede.

Sobota, 22. novembra 1969:

Prosvetni večer na Pristavi. Predava č. g. Franc Urbanija: potopis po Evropi.

Nedelja, 23. novembra 1969:

Redni občni zbor društva Slomškov dom se bo vršil v nedeljo, 23. novembra ob 9. uri dopoldne. Za vse člane je udeležba obvezna.

DRUŽINA v U. S. A.

IŠČE OSEBO ZA OSKRBO DVEH OTROK

Plačano potovanje in 28.000 pesov mesečno.

Znanje angleščine ni potrebno

Informacije v upravi Svob. Slovenije, R. Falcón 4158, tel. 69-9503

Je to Vaš problem?

Kje dobiti posojilo? Kam naložiti denar? Predno se odločite, vprašajte v

SLOVENSKA HRANILNICA z. z o. z.

C. C. SLOGA Ltda.

Bartolome Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejia

Uradne ure: torek, četrtek, sobota od 16 do 20.

Pravna posvetovalnica, ki jo vodi dr. Vital Ašič, vsako prvo in tretjo soboto v mesecu od 17 do 20.

Nedelja, 23. novembra, ob 4 popoldne:

OB DESETLENICI SMRTI ŠKOFA DR. GREGORIJA ROŽMANA

1. Somaševanje slovenskih dušnih pastirjev za rajnega nadpastirja
2. Spominska proslava:

- Nastop gojencev škofovega zavoda na temo: škof Rožman in domovinska ljubezen, v priredbi g. Marjana Willenparta in s sodelovanjem dekliske ga pevskega zbora ge. Geržiničeve
- Otroški prizor: Obljuba škofa Rožmana. Napisal mladinski pisatelj Mirko Kunčič. Izvajajo otroci iz slovenske šole v Moronu
- Besede škofa Rožmana: recitirajo članice SDO in člani SFZ
- Spominski govor: g. Marko Kremžar
- Beseda o škofu Rožmanu: ga. Marijana Maru in g. prof. Pavel Verbič
- S.P.Z. „Gallus“: koroške narodne in Händlova „Aleluja“

SCENA: IVAN BUKOVEC

Kraj: Slovenska hiša, Ramón Falcón 4158
Buenos Aires

Slovenke in Slovenci – lepo vabljeni

V Slovenski hiši spominska proslava ob 10-letnici smrti škofa dr. G. Rožmana.

Skupni sestanek deklet in fantov iz San Martina o mladinskih verskih in moralnih vprašanjih po maši v domu.

Sobota, 6. decembra 1969:

Na Pristavi ob 19 obisk sv. Miklavža.

Nedelja, 7. decembra 1969:

Tombola v Slovenski vasi

Gospod Ivan Mehle ml. iz Tablede je daroval 1.000 pesov za tiskovni sklad Svobodne Slovenije namesto cvetja na grob g. Jožkota Krošlja.

SPREJEM V ŠKOFOV ZAVOD

Novi gojenci naj s tu priglasijo:

1. Za osnovno šolo (7. in 6. raz.) do 30. novembra (z osebnimi podatki).
2. Za 1. raz. gimnazije do 20. novembra. Prineso naj te dokumente: a) Certificado de séptimo grado, b) Cédula de identidad, c) Libreta sanitaria (moreš dobiti na Saavedra 15, Bs. Aires, blizu Once), d) Certificado de nacimiento.
3. Za ostale razrede gimnazije po počitnicah, prve dni marca.

Naš naslov: Colegio Esloveno, Rivadavia 234, Adrogué F.N.G.R. (Bs. As.)

Starši! Če hočete dati svojemu sinu veselo mladost, v primerni družbi, ki jo potrebuje, ponosno zavest svojega slovenskega izvora, če hočete, da bo po dobri vzgoji zdrav in naraven „fest fant“, da prejme solidno pripravo za življenje v današnjem svetu, da vanj ne bo odhajal razvajen in raznežen, za kar je morda nevarnost, ampak bo kot trden in samostojen značaj pripravljen na življenja preskušnje, da bo vse to zidano na trdni podlagi krščanskega duha — pošljite ga v Adrogué.

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

ordinira v torek, četrtek in sobota od 17 do 20

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed. Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

DRUŠTVENI OGLASNIK

Ob 100-letnici izhajanja največjega argentinskega dnevnika „La Prensa“ mu je Zedinjena Slovenija poslala pozdravno pismo. Čestitke društva je inevnik registriral na svojih straneh.

Kolonija mladev in mladenk se prične koncem januarja v dveh etapah: mladi od 30. januarja do 11. februarja in mladenke po 11. februarju. Prijave prav tako sprejema Zedinjena Slovenija.

Dr. FRANC KNAVS
ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20

Na telefonu tudi dopoldne (10—12)

Luján, Alte. Brown 100
T. E. 105 ali 516

V petek in soboto od 9—13

Dr. Tone Žužek

ADVOKAT

Uradije od 17,30 do 19,30 ure.
Ponedeljek, sredo, petek.

Lavalle 2331, 5° p. Of. 10
T. E. 47-4852

Berazategui

v nedeljo, dne 16. novembra 1969

OBLETNICA BLAGOSLOVITVE SLOV. DOMA

Celodnevni spored začne ob 11 s sv. mašo — Sodeluje tudi odsek Slovenske fantovske zveze iz Slovenske vasi s telovadnimi točkami

Igra orkester The Golden tones Pristržno vabljeni!

MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL

v Slomškovem domu

V soboto, 22. novembra, ob 21.

Sodeluje orkester Zlati glasi

Prijateljem in znancem sporočam, da je dne 9. novembra 1969 Vsemogočni nenadoma poklical k sebi v starosti 48 let gospoda

Alojzija Bobik

doma iz Slovenskih Konjic.

Pokopali smo ga na pokopališče Chacarita dne 10. t. m.
Molimo zanj!

Bernarda Čermelj

San Andrés, 11. novembra 1969.

POD NAJUGODNEJŠIMI POGOJI

na obroke po 36 mesecev brez naplačila

FOHISTVO:

Spalnice — jedilnice — oprema za dnevne sobe — kuhinjska oprema vzdane omare — posamezni deli pohištva — vodni grelci — žimnice Springwall, Multimol, Suavegom, Pirelli, Hogarik, Loudes

VSE ZA DOM:

Hladilniki — televizorji — gramofoni — kombinadi — pralni stroji štedilniki — peči — kolesa — loščilci — radijski sprejemniki — likalnik! — mešalci — toplotni regulatorji zraka — kivalni stroji Necchi, Codeco.

Velika izbira stereofonskih kombinadov: Ranser, Emerson, Panoramie, Zenith, Hide, Park, Laybe, Champion, Paladin, Winco, Kenia

PLOŠČE

Še posebej opozarjamo na izredni pralni stroj LUKY s 5-letnim jamstvom

MUEBLERIA EZEIZA

nasproti železniške postaje Ezeiza

in podružnica

Muebles Luky

Avenida 25 de Mayo 136

C. Spegazzini

Slovenci 10% popusta

PRVA TOMBOLA POD KOZOLCEM V SLOVENSKE VASI - 7. DECEMBRA 1969.